

Mochten wij ontwaken, vóórdat het zóóver komt, dat de wetgever de uitoefening der geneeskunst zal bestempelen als wangedrag, dan zullen wij misschien ontdekken, dat het publiek een arbeider nooit hooger schat dan het loon, waarvoor hij werkt.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

ONDERSTEUNINGSFONDS VAN BEHOEFTEIGE KUNSTGENOOTEN, WEDUWEN EN WEEZEN.

Wanneer men de naamlijst van bovengenoemd fonds eens doorziet, dan blijkt: 10. dat de afdeelingen zeer verschillend bijdragen; 20. een zeer uiteenlopend aantal personen, die in het geheel niet bijdragen, vooral in de steden. Kan hierin verbetering komen? Ik geloof van ja!

De meest voorkomende gift is vijf gulden per jaar, zooals geheele afdeelingen doen, en dit is zeker voor ieder mogelijk, een bijdrage van tien cent in de week. Natuurlijk valt er nog wel eens iemand uit, maar dit zou dan vergoed worden door de hoogere giften. Het fonds zou met 2894 leden dan *f* 14470.— opbrengen, terwijl het nu *f* 9048.— opbrengt, dus ruim *f* 5400.— per jaar minder. Het wil mij voorkomen, dat de afdeelingsbesturen het in de hand hebben, een groote verbetering tot stand te brengen, want of iemand al dan niet, veel of weinig bijdraagt, hangt af van de afdeeling, waartoe hij behoort.

De juistheid hiervan kan men nagaan, wanneer men slechts let op de personen, die meermalen van afdeeling wisselen, n.l. onze officieren van gezondheid. Bijv. wanneer zich iemand te Arnhem als lid opgeeft, wordt hij tegelijk als fondsdeelnemer voor *f* 5.— opgeteekend. Bij eventueele overplaatsing naar Assen, zal men dit bedrag onmiddellijk tot *f* 2.— zien teruggaan en mocht die persoon later naar Breda verhuizen, dan is het mogelijk, dat het bedrag *f* 1.— geworden is, of de persoon geheel van de lijst verdwenen is. Zoo zag ik het vorige jaar iemand, voorkomende op de lijst van hoogstaangeslagen met een gift vermeld van *f* 1.—, of wel 2 cent per week; ik dacht de drukker zal de nullen vergeten hebben, maar dit jaar de lijst inziende, ben ik overtuigd, dat hier van geen vergissing sprake is.

In deze gevallen ben ik overtuigd, dat de personen zelf weinig schuld hebben; de meeste menschen weten niet of zij bijdragen, en ook niet hoeveel; zij meenen, dat de afdeeling er wel voor zorgt.

Plaatsen, naast elkaar gelegen, geven opmerkelijk verschil; zoo draagt Delft bijna *f* 2.— per lid bij, Dordrecht ongeveer *f* 2.50 en Schiedam *f* 5.— per lid. De academiesteden Groningen, Leiden, Utrecht maken geen schitterend figuur; men mist er vrijwel de getallen met dubbele cijfers, terwijl in Utrecht nog geen 50 pCt. der leden bedraagt. Wanneer de hoogleeraren in deze steden een beter voorbeeld gaven, zouden dan de anderen volgen? Rotterdam houdt zich goed; hierbij staat Amsterdam zeker vèr ten achter, met ruim 50 pCt. contribuanten.

Ik hoop hiermede een steentje te hebben bijgedragen tot aanmerkelijke verbetering van het ondersteuningsfonds.

Dieren, 5 Mei 1915.

G. M. STOLTE.

PATHOLOOG-ANATOOM EN GERECHTELIJK-GENEESKUNDIGE.

Nu collega BUDDINGH DE VOOGT uit ons vijftal mij uitpikt als doel voor zijn verweer, zou ik daar gaarne kort op willen antwoorden:

ad 10. Het is ons volkomen bekend, dat het onderwijs in de gerechtelijke geneeskunde aan de universiteiten aan hoogleeraren in verschillende onderdeelen der

geneeskunde is toevertrouwd en meermalen van den eenen hoogleeraar op den anderen overgaat; er blijkt alleen uit, dat dit vak, dat geen verplicht studie- en examenvak is, als een bijzaak van ongeveer geen belang wordt beschouwd. De logica in de rede- neering van collega DE VOOGT ontsnapt mij, als hij hieruit afleidt, dat die toestand, omdat hij zoo is, goed is en bestendig moet worden. Dat de regeering dit tot heden zoo gelaten heeft, bewijst m. i. alleen de juistheid onzer opmerking, dat het onderwijs in de gerechtelijke geneeskunde stiefmoederlijk verzorgd is en dat reorganisatie ook hier dringend gewenscht is.

ad 20. Het verrichten eener gerechtelijk-geneeskundige schouwing stelt voorop: *volkomen deskundigheid in pathologisch-anatomisch onderzoek*; wie niet geregeld lijkopeningen verricht en het resultaat daarvan door, soms zeer uitvoerig, mikrosko- pisch onderzoek of ook wel bacteriologisch onderzoek aanvult, kan die deskundigheid niet bezitten! Onlogisch is het, voor den patholoog-anatoom *mikroskopisch* en *schei- kundig* onderzoek op één lijn te stellen; het ééne behoort tot zijn taak, het andere niet. Wie het mikroskopisch onderzoek niet beheerscht, is geen patholoog-anatoom en dus onbevoegd in pathologisch-anatomisch onderzoek. Collega DE VOOGT schijnt er anders over te denken; het is niet de eerste maal, dat wij ondervinden, dat de moeilij- kheid daarvan onderschat wordt. In den laatsten tijd hebben de gevolgen zich in foro meermalen doen gevoelen.

ad 30. Hoe goed het onderwijs in de pathologische anatomie tegenwoordig ook zij, de kennis van den doctorandus in de geneeskunde daarvan is zuiver theoretisch; praktijk heeft hij niet, zijn ervaring is nihil. De restes van die theoretische kennis bij den praktiseerenden arts zijn beslist onvoldoende om hem in staat te stellen, de justitie als deskundige bij gerechtelijk-geneeskundig onderzoek, dikwijls in zeer lastige vragen, voor te lichten. Dat collega BUDDINGH DE VOOGT dit niet inziet, is ons juist een bewijs, dat hij de groote verantwoordelijkheid, die zulk een deskundige op zich neemt, niet ten volle beseft.

Rotterdam, 8 Mei 1915.

R. DE JOSSELIN DE JONG.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

LONDEN. — **De pers en de patentmiddelen.** In *The Brit. med. Journ.* wijst SEWILL op de groote onverschilligheid, door de pers betoond tegenover den arbeid der parlamentscommissie betreffende de patentmiddelen. De commissie had dit trouwens voorspeld. Alleen de *Times* heeft een kort bericht aan het groote rapport gewijd. Dit rapport bevat o. a. de mededeeling, dat de pers aan de patentmiddelen 2 miljoen P. St. per jaar verdient, ongerekend de advertenties der echte kwakzalvers. Zoolang de oorlog duurt, kan het Parlement niets doen om het euvel te verhelpen. Maar zal iets goeds uit den oorlog voortkomen, dan kan dit alleen door verheffing der volks- idealen en door het vaste besluit, alles uit te roeien wat niet deugt, en daartoe be- hooren in de eerste plaats de gevolgen en begeleidende verschijnselen der kwak- zalverij.

— **Alcoholgebruik in de verschillende legers.** — *The Brit. med. Journ.* berekent, dat aan den Britschen soldaat in den vorm van rum $25\frac{1}{2}$ gram alcohol per dag wordt verstrekt, als hij in de loopgraven vertoeft bij slecht weder. Anders krijgt hij twee- maal per week rum. De Fransche soldaat krijgt 20 gram alcohol; de Duitsche, vol- gens ZUNTZ, 70.7 gram, in den vorm van bier en brandewijn. Volgens een opgave in de *Frankf. Ztg.* zou hij echter arak, rum of cognac krijgen, met een alcoholge-